



CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1212-153

Chișinău

«01» iulie 2013

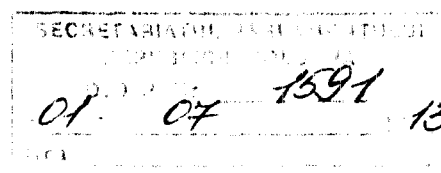
**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

Se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr.91 din 1 martie 2013), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.452 din 1 iulie 2013.

*Anexă: hotărârea Guvernului în limbile română și rusă – 2 ex. – 4 file;
Avizul la proiectul de lege în limba română – 5 file.*

Secretar general al Guvernului  Victor BODIU

*Ex. Ju. Cebanu;
tel. 250-313.*



Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 452

din 1 iulie 2013

Chișinău

Privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Valentina Buliga

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul apărării

Vitalie Marinuța

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr. 452
din 1 iulie 2013

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr.91 din 1 martie 2013) de către dna Liliana Palihovici, deputat în Parlament, și comunică că susține ideea perfecționării și ajustării cadrului legislativ, precum și redresarea situației privind modul de calcul și plată a indemnizației pentru concediul pentru îngrijirea copilului, declarat neconstituțional prin Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 1 noiembrie 2012 „Pentru controlul constituționalității unor prevederi ale articolului 32 alin.(4) lit.j) din Legea nr.162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor”.

În acest context considerăm necesar de a introduce unele modificări și completări în proiectul nominalizat, după cum urmează:

La Art.I (Legea nr.162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor) al proiectului de lege:

1. La articolul 7:

- din alin.(2) cuvintele „denumite în continuare femeile-militari” se exclud;

- în alin.(3), sintagma „Femeile-militari” se substituie prin sintagma „Militarii prin contract”. Aceste modificări se propun în contextul sesizării Curții Constituționale.

2. La articolul 14:

- alineatul (7¹), ultima propoziție, în final de completat cu cuvintele „asimilat persoanelor asigurate”. Această modificare se propune de a exclude interpretări diferite a normei și modului de calculare a indemnizațiilor.;

- după alineatul (13) se introduce un nou alineat (14) cu următorul cuprins:

„(14) Rechemarea militarilor din concediu se admite numai pentru situații de serviciu neprevăzute, în care este necesară prezența acestuia în unitate, prin ordinul conducătorului structurii militare, comandantului (șefului) unității militare, care este investit cu dreptul de a acorda concediu, cu excepția concediului de maternitate și concediului medical.”

Restricțiile legale, propuse la exercitarea dreptului la concedii a militarilor sînt declarate de către Curtea Constituțională, care a constatat (vezi Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 1 noiembrie 2012) că în interesele securității naționale, inclusiv al forțelor armate, drepturile militarilor, în unele cazuri, ar putea fi supuse unor restricții mai mari decît cele autorizate pentru civili.

Totodată, exercitarea dreptului la concediu este condiționată de cerințele speciale ale armatei, atât în privința unui militar, bărbat sau femeie, care, din cauza unor factori, precum poziția sa ierarhică, raritatea calificărilor tehnice sau participarea sa la operațiunile militare de pe teren, nu poate fi ușor înlocuit în sarcinile sale, cât și în privința întregului efectiv al unității militare care urmează să îndeplinească anumite sarcini pe timp de pace și de război.

3. La articolul 32 alin.(4):

- la litera j), cuvintele „în conformitate cu legislație în vigoare” se substituie cu cuvintele „dar nu se include în vechimea calendaristică a serviciului militar”.

Cuvintele „dar nu se include în vechimea calendaristică a serviciului militar” din norma juridică vizată în articolul 32 alin.(4) lit.j) din Legea nr.162-XVI din 22 iulie 2005, urmează să fie aplicată în continuare, reieșind din faptul că Curtea Constituțională a sistat procesul pentru controlul constituționalității acesteia, fapt ce prezumă că această normă este în vigoare.

În concluzie la Art. I Guvernul consideră că, acest proiect de lege, în caz de adoptare de către Parlament, va redresa situația privind normele de calcul și plată a indemnizației pentru concediul parțial plătit la îngrijirea copilului pînă la vârsta de trei ani, care ar asigura persoanelor respective exercitarea drepturilor sociale în condiții egale cu cele ale persoanelor asigurate. Acestea urmează a fi achitate din contul structurii militare. Este de menționat că deja de aceste norme beneficiază colaboratorii Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, conform legislației, adoptate anterior.

Modificările și completările propuse în Art. I nu necesită surse financiare suplimentare, deoarece sursele financiare pentru salarizarea militarilor sînt alocate pentru anul deplin, și aceste cheltuieli se încadrează în numărul de personal, aprobat, anual, de Guvern.

La Art.II (Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale):

1. Propunem suplimentar art.1 alin.(2) din Lege de completat după cuvîntul „maternitatea” cu cuvintele „creșterea copilului”.

2. La pct. 1 din proiect propunerea de modificare a alin. (2) din art. 2 considerăm neacceptabilă, deoarece art.2 alin. (2) din Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, prevede noțiunea de „ajutor de șomaj”.

3. La pct. 2 din proiect și pct. 4 din proiect, propunerile prin care se modifică art. 5 alin. (2) din Lege și art. 18 alin. (1) propoziția a doua, ce se referă la persoanele cu statut de șomer, sînt inacceptabile din următoarele considerente:

Implementarea modificărilor în cauză va întîlni incontestabil un șir de impedimente care nu sînt posibil a fi evitate, decît prin efectul unor noi

modificări al cadrului legal, ceea ce nu este rezonabil în condițiile economice și sociale existente:

a) potrivit cadrului legal existent protecția socială a șomerilor este garantată prin Legea nr. 102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecție socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, conform căreia șomerii care au stagiul de cotizare respectiv, beneficiază de ajutor de șomaj, care este o prestație ce se achită din mijloacele bugetului de asigurări sociale de stat, iar familiile cu copii ale șomerilor, beneficiază de indemnizație pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 1,5 ani, în temeiul Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002;

b) lărgirea cercului de persoane care vor beneficia de indemnizații pentru creșterea copilului, presupune surse suplimentare ale bugetului asigurărilor sociale de stat, care nu sînt prevăzute în Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013;

c) în urma modificărilor propuse, va fi imposibil de determinat baza de calcul a indemnizației pentru creșterea copilului șomerilor, reieșind din faptul că în perioada premergătoare riscului asigurat - nașterea copilului, aceștia nu vor întruni condițiile necesare pentru stabilirea indemnizației (vor întruni stagiul necesar de cotizare, însă nu vor avea venit asigurat în perioada respectivă, salariul de funcție sau tarifar de asemenea nu va fi posibil de determinat, dat fiind faptul că categoria în cauză de persoane nu sînt încadrate în cîmpul muncii, la fel șomerii nu se vor afla în concediu pentru îngrijirea copilului, dat fiind faptul că nu sînt încadrați în muncă și este alogic de a se afla în concediu în condițiile cînd persoana nu lucrează).

4. La articolul 6:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Asigurații, care au un stagiul total de cotizare de pînă la 3 ani, beneficiază de dreptul la prestații de asigurări sociale dacă confirmă un stagiul de cotizare de cel puțin 9 luni din ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii riscului asigurat/nașterii copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului).”;

la alineatul (3), după cuvintele „ beneficiază de” se completează cu cuvintele „dreptul la”, iar la finalul alineatului cuvîntul „asigurat” se substituie cu cuvintele „asigurat/nașterea copilului (în cazul riscului asigurat creșterea copilului).”;

la alineatul (4), cuvintele „sau a bursei” se exclud;

articolul se completează cu trei alineate (6), (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(6) Femeile asigurate au dreptul la indemnizație de maternitate indiferent de durata stagiului de cotizare.

(7) Soția aflată la întreținerea soțului asigurat beneficiază de dreptul la indemnizație de maternitate în cazul în care soțul confirmă un stagiul de cotizare specificat la alineatele (1), (2) sau (3) ale prezentului articol.

În cazul înregistrării căsătoriei după survenirea riscului asigurat (concediul de maternitate), indemnizația se stabilește pentru perioada de la data înregistrării căsătoriei pînă la data expirării concediului de maternitate.

(8) Persoanele care au beneficiat sau beneficiază de prestații de asigurări sociale pe teritoriul altui stat, nu pot beneficia de indemnizații pentru același risc asigurat în condițiile prezentei legi pentru aceeași perioadă.”

5. La articolul 7, Guvernul nu susține aceste modificări.

Substituirea cifrei „6” cu cifra „12” din alin.(1), (3) și (4) ale Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 nu se susține, deoarece modificările respective nu-și au raționamentul, întrucît problema în cauză nu este rezultatul unor lacune în legislație privind modul de calcul a acestor indemnizații. Nu este clar exprimat cum lucrătorul poate prognoza momentul survenirii riscului asigurat, cu excepția concediului de maternitate. Problema în cauză ține de conștienta unor conducători privind permiterea cumulării funcțiilor și acordarea premiilor, dar mai bine zis este o problemă de control asupra acestora, dar nu a majorării perioadei de calcul privind acordarea indemnizației de asigurări sociale. Totodată, modificarea perioadei de calcul de la 6 la 12 luni va conduce la sporirea volumului de lucru a lucrătorilor contabili.

6. La articolul 18:

Modificarea prevăzută în proiect la alin. (1) art. 18 în varianta propusă depășește obiectul de reglementare a normelor din articolul 18, care au menirea de a reglementa dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului, însă nu dreptul la concediu pentru îngrijirea copilului, care este obiectivul codului muncii. De asemenea, modificarea creează impedimente la acordarea dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului, dat fiind faptul că dreptul la concediu pentru îngrijirea copilului îl au toate persoanele menționate la alin. (2) al acestui articol și respectiv apare întrebarea care din aceste persoane o să beneficieze de indemnizație, dacă după cum reiese din proiect dreptul la indemnizație îl are persoana care are dreptul la concediu, dar nu persoana care îngrijește nemijlocit de copil aflîndu-se în concediu pentru îngrijirea copilului.

Propunem ca alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Asiguratul, care se află în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani la toate entitățile în care activează, are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data acordării concediului și pînă la vîrsta copilului de 3 ani.

În cazul în care data acordării concediului pentru îngrijirea copilului diferă de la o entitate la alta, indemnizația se stabilește, începînd de la data ultimei acordări a concediului.”

La alineatul (4), cuvîntul „Persoana” de substituit cu sintagma „Asiguratul (mama, tata)”:

La alineatul (5):

după cuvîntul „beneficia” de completat cu cuvintele „la cerere, opțional”, iar cuvîntul „persoane” de substituit cu sintagma „persoane asigurate”;

în final alineatul de completat cu o propoziție cu următorul cuprins: „Fiecare asigurat beneficiază de dreptul la indemnizație/indemnizații pentru copilul/copiii de care nemijlocit îngrijește.”.

La Art. III (Codul muncii al Republicii Moldova):

1. La articolul 123 alin. (2), cuvintele „din bugetul asigurărilor sociale de stat” de exclus.

2. La articolul 124 alin. (2), cuvintele „persoanelor indicate la alin. (1)” de substituit cu cuvintele „femeilor salariate și ucenicilor”.

3. Alin. (5) din proiect în final de completat cu cuvintele „cu achitarea indemnizației/indemnizațiilor pentru copilul/copiii de care nemijlocit îngrijește asiguratul”.

4. La articolul 197 alin. (2) din Codul Muncii, în cuvintele „prevăzute de sistemul asigurărilor sociale de stat” de exclus.

La Art. IV:

1. La alin.(1), cuvintele „la data publicării” de substituit cu cuvintele „începînd cu 1 iulie 2013”.

2. După alineatul (1) de completat cu un nou alineat, (2), cu următorul cuprins:

„(2) În cazul în care, dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani a apărut pînă la data intrării în vigoare a prezentei Legi, iar cererea pentru stabilirea indemnizației a fost depusă după această dată, se vor aplica normele prezentei Legi.”